

XXIII-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

PSICHOLOGIJA ŠIANDIEN: tarp stabilumo ir kaitos

2026 m. gegužės 15 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
23rd Conference of Junior Researchers in Psychology
**PSYCHOLOGY TODAY:
BETWEEN STABILITY AND CHANGE**

MAY 15, 2026

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Agnė Grigaitė

Nariai | Members: Livija Žiemienė,
Jurgita Tilingaitė, Fadzai Munyuki,
Lauryna Vilutytė, Paulina Smolskaitė,
Ugnius Binkauskas, Sandra Bagdonaitė-
Jankauskienė, Adelė Petravičiūtė.

Studentai | Students:

Brigita Mikulstykė, Bernardas Liukaitis.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Justas Stabrauskas, Gabija Kasilovskytė.

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkas | Chair: Doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, dr. Austėja
Dumarkaitė, dr. Arūnas Žiedelis, prof. dr. Ilona
Laurinaitytė, dr. Viktorija Azuma, doc. dr. Greta
Kaluževičiūtė, dr. Gabrielė Skabeikytė-Norkienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

RĖMĖJAI

| SPONSORS

Go Vilnius

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2026>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2026 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

46.63, SD = 12,29), iš jų – 86,6% - moterys. Kokybiniai duomenys apdoroti taikant turinio analizės metodą (Elo ir Kyngas, 2008).

Rezultatai. Didžioji dalis atvirų atsakymų atskleidė susietumo poreikį (tyrimo dalyviai indikavo atvirumo, atjautos svarbą), ypač paklausti apie šeimą. Kompetencijos ir autonomijos poreikiai buvo išvelgti dalyviams rašant apie darbą ir draugus – respondentai mini savirealizaciją arba ribas. Sugretinus kokybinius duomenis su kiekybiniais pastebėta, kad asmenys, paminėję bent vieną susietumo aspektą, jautėsi labiau paremti asmeninių ryšių, nei tie, kurie nepamínėjo nė vieno. Be to, pastarieji asmenys jautėsi labiau suvaržyti santykių priimant sprendimus. Taip pat pastebėta, kad bent vieną susietumo aspektą paminėję tiriamieji taip pat nurodė jaučiantys daugiau vilties.

Išvados. Ši mišri tyrimo strategija rodo, kad kokybinių duomenų rinkimas greta kiekybinių leidžia kontekstualizuoti kiekybinius. Šiuo atveju kokybiniai duomenys mums leidžia matyti, kad skirtinguose bendruomeniniuose kontekstuose kinta poreikių svarba – šeima ir draugai asocijuojami su pasitikėjimu, profesiniame gyvenime palaikomos ribos, bet minimas tobulėjimo siekis. Asmenys, kurie paminėjo bent vieną susietumo aspektą, yra labiau viltingi, o tai – atspara tolimesniems tyrimams apie susietumo ir viltingumo sąsajas. Tyrimą finansuoja Lietuvos mokslo taryba (LMT), sutarties nr. S-MIP-24-77.

Darbo vadovė: asist. D. Grigienė

Raktiniai žodžiai: susietumo poreikis, viltis, bendruomenės.

PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ SUSIDOMĖJIMO MOKOMUOJU DALYKU SĄSAJOS SU SKAITYMO IR MATEMATIKOS PASIEKIMAIS: VAIKO, TĖVŲ IR MOKYTOJŲ VERTINIMAI

Laura Čepaitė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas

Išvadas. Mokymosi motyvacija yra vienas svarbiausių veiksnių, lemiančių vaiko akademinius pasiekimus jau pradinėje mokykloje (Bonifacci, 2023). Remiantis lūkesčių–vertės teorija, vidinė vertė, kuri apibrėžiama kaip susidomėjimas mokomuoju dalyku, yra vienas iš svarbių ir anksti besiformuojančių motyvacijos veiksnių, galinčių reikšmingai prisidėti prie vėlesnių mokymosi rezultatų (Eccles & Wigfield, 2024). Tačiau vertintojo pasirinkimas yra itin svarbus, nes skirtingi informantai – vaikai, tėvai ar mokytojai – gali suteikti papildomų, bet skirtingų įžvalgų apie vaiko motyvaciją (Silcox & Son, 2024; Georgiou et al., 2021). Šiame tyrime analizuojama, ar pradinių klasių mokinių susidomėjimas mokyti prognozuoja vėlesnius skaitymo ir matematikos pasiekimus, bei ar šios sąsajos skiriasi priklausomai nuo informanto (vaiko, tėvų ar mokytojų) ir akademinio dalyko.

Metodika. Tyrime naudoti projekto „Get Involved! Learning in Primary School (Silinskas & Raizienė, 2025) duomenys. Tirti 582 mokiniai, kurie buvo stebimi nuo 3 iki 4 klasės, jų tėvai ir mokytojai. Trečioje klasėje mokinių susidomėjimas skaitymu ir matematika buvo vertintas remiantis vaikų, tėvų ir mokytojų atsakymais. Skaitymo gebėjimai (žodžių ir sakinių skaitymo sklandumas) bei matematikos gebėjimai (sudėtis, atimtis ir daugyba) buvo vertinti tiek 3, tiek 4 klasėje. Naudoti instrumentai buvo kurti bei adaptuoti tyrimo autorių. Duomenų analizei taikyta hierarchinė regresinė analizė, kontroliuojant ankstesnius akademinius pasiekimus, vaiko lytį ir tėvų išsilavinimą.

Rezultatai. Tyrimo rezultatai parodė, kad mokytojų vertintas mokinių susidomėjimas mokomuoju dalyku buvo stipriausias ir nuosekliausias 4 klasės skaitymo ir matematikos pasiekimų prognostinis veiksnys. Tėvų vertintas vaikų susidomėjimas reikšmingai prognozavo skaitymo gebėjimus, tačiau nebuvo susijęs su matematikos pasiekimais, o šios sąsajos buvo silpnesnės nei nustatytos remiantis mokytojų vertinimais. Vaikų vertintas susidomėjimas neprognozavo akademinių pasiekimų nei skaitymo, nei matematikos srityse.

Išvados. Rezultatai rodo, kad informanto pasirinkimas ir mokomasis dalykas yra svarbūs aspektai analizuojant pradinės mokyklos mokinių susidomėjimą mokytis ir pasiekimus.
Raktiniai žodžiai: Susidomėjimas, skaitymas, matematika, pasiekimai

JAUNŲ SUAUGUSIŲJŲ MIRTIES NERIMO IR VIENIŠUMO SĄSAJA

Paulina Dalbokaitė

Vytauto Didžiojo universitetas, Socialinių mokslų fakultetas, Psichologijos katedra

Išvados: Mirties nerimas – iš mirtingumo suvokimo kylantis nerimas, nesusijęs su tiesiogine grėsme gyvybei (Tomer, 1992). Pernelyg stipri jo išraiška gali neigiamai veikti psichosocialinį funkcionavimą (Menzies et al., 2019). Remiantis Siaubo valdymo teorija, socialiniai ryšiai ir priklausymas mažina egzistencinį nesaugumą, todėl jų stoka gali būti susijusi su didesniu mirties nerimu (Landau et al., 2004; Schimel et al., 2008). Vienišumas laikomas vienu iš galimų su tuo susijusių veiksnių, tačiau šių konstrukto ryšiai jaunų suaugusiųjų imtyje vis dar nepakankamai ištirti (Chow, 2017; Çakar, 2020). Šiuo tyrimu siekta nustatyti jaunų suaugusiųjų vienišumo sąsają su mirties nerimu.

Metodai: Internetinės apklausos būdu vykdomame tyrime dalyvavo 192 jauni suaugusieji (149 moterys ir 43 vyrai) nuo 18 iki 29 metų (amžiaus vid. = 23,02, SN = 2,584). Instrumentai: Pataisytas mirties nerimo inventorių (DAI-R) (Tomás-Sábado & Gómez-Benito, 2005), Kalifornijos universiteto vienišumo skalės trečioji versija (UCLA-3) (Russell, 1996).

Rezultatai. Tiesinė regresinė analizė parodė, kad, kontroliuojant socialinius demografinius veiksnus (lytį, amžių, išsilavinimą, veiklos pobūdį ir santykių statusą), didesnis vienišumas reikšmingai prognozavo mažesnę mirties priėmimą (aukštesnis mirties priėmimo balas reiškia mažesnę mirties priėmimą) ($\beta = 0,25$, $p = 0,001$) ir didesnę minčių apie mirtį dažnumą ($\beta = 0,40$, $p < 0,001$). Koreliacinė analizė duomenimis vienišumas reikšmingai teigiamai koreliavo su mirties, kaip negrįžtamo proceso, suvokimu ($p = 0,146$, $p = 0,043$).

Išvados. didesnis jaunų suaugusiųjų vienišumo lygis yra susijęs su didesniu mirties nerimu: mažesniu mirties priėmimu, didesniu mirties, kaip negrįžtamo proceso, suvokimu dažnesnėmis mintimis apie mirtį.

Darbo vadovas: Aidas Perminas

Raktiniai žodžiai: jauni suaugusieji, mirties nerimas, vienišumas.

8-10 METŲ VAIKŲ IR JŲ MAMŲ JAUTRUMO APLINKAI SĄSAJOS SU MOTINYSTĖS KALTE

Živilė Guigaitė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Išvados. Vis daugėja empirinių tyrimų, patvirtinančių, kad žmonės skiriasi savo jautrumu aplinkai, tačiau Lietuvoje šis bruožas dar mažai tyrinėtas, o vaikų-mamų kontekste netirtas visai. Anot Aron ir Aron (1997), itin didelis jautrumas yra genetiškai nulemtas temperamento bruožas, todėl tikėtina, kad itin jautrius vaikus auginantys tėvai ir patys bus itin jautrūs. Tėvystės kontekste stipriau išreikštas jautrumo bruožas gali būti susijęs ir su specifiniais išgyvenimais, pavyzdžiui, tėvystės kalte – motinos arba tėvo patyrimu, kad ji/jis nepateisina tėvystei keliamų lūkesčių, negali padaryti pakankamai dėl savo vaiko, būti jam tobulu tėvu (Rich, cit. iš Collins, 2021). Kita vertus, ši kaltė gali sustiprėti dėl iššūkių, su kuriais tėvai